

ประวัติการตักบาตรเทโวและประเพณีการตักบาตรเทโวในอำเภอพิปูน

ประวัติการตักบาตรเทโว

คำว่า "เทโว" มาจากภาษาบาลีเต็มรูปว่า เทโวโรหณ ซึ่งเป็นคำสนธิของบท เทว+โอโรหณ คำว่า เทว หมายถึง สวรรค์ ในที่นี้หมายถึง สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ส่วนคำว่า โอโรหณ แปลว่า "ลงมาจากสวรรค์" หมายถึง การที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ในวันเพ็ญเดือน 11 ซึ่งเป็นวันออกพรรษาพอดี เรื่องราวต้นกำเนิดวันเทโวโรหณะมีปรากฏในคำภีร์อรรถกถาธรรมบท มีใจความว่า ในมีขณิมโฬิกกาลพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่นครสาวัตถีเป็นเวลาถึง 25 พรรษา ผู้คนส่วน

ใหญ่หันมานับถือศาสนาพุทธ ทำให้พวกนักบวชนอกพุทธศาสนาเดือดร้อน เพราะขาดลาภสักการะ จึงหาทางกลั่นแกล้ง ทำลายพระพุทธรูป นานา โดยเฉพาะเรื่องการแสดงฤทธิ์ของพระพุทธเจ้า

และพระสาวก พวกเขาปลุกปั่นจนพระพุทธองค์ทรงห้ามพระสาวกแสดงฤทธิ์ ส่วนพระองค์เองก็ทรงงดแสดงฤทธิ์เช่นเดียวกัน ทำให้พวกนอกศาสนาถือเอาเป็นเหตุโฆษณาชวนเชื่อว่า พระพุทธเจ้าและสาวกสิ้นฤทธิ์เสียแล้ว อย่านับถือเลย ผู้พวกตนไม่ได้ยังมีฤทธิ์เหนือพวกพุทธอยู่ ควรหันมานับถือพวกตนดีกว่า พระพุทธเจ้าดำริว่า เรื่องนี้ถ้าปล่อยไว้ ไม่ได้โต้ตอบก็จะเป็นผลเสียหายแก่ศาสนาพุทธเอง ดังนั้นในวันเพ็ญเดือนอาสาฬหะ พระองค์จึงทรงแสดงยมกปาฏิหาริย์ คือ แสดงฤทธิ์เป็นคู่ ซึ่งมีครั้งเดียวเท่านั้น ในช่วงพระชนมชีพของพระองค์ จึงทำให้ผู้คนที่เคลือบแคลงสงสัยหายข้องใจกลับมาเชื่อและนับถือพระพุทธศาสนาอีกครั้งหนึ่ง และพากันประณามพวกนอกศาสนาอย่างย่อยยับ ครั้นวันรุ่งขึ้นวันแรม 1 ค่ำ เดือนอาสาฬหะเป็นวันเข้าพรรษา พระพุทธองค์จึงทรงประกาศแก่พุทธบริษัทว่า จะเสด็จขึ้นไปจำพรรษา ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ตามธรรมเนียมที่พระพุทธเจ้าในอดีตเคยกระทำมา เมื่อทรงรำลึบทุทธบริษัทแล้ว ก็เสด็จไปจำพรรษา ณ ดาวดึงส์เพื่อเทศนาอภิธรรมทั้ง 7 โปรดพุทธมารดาเป็นเวลา 3 เดือน พอถึงวันเพ็ญเดือน 11 ก็เสด็จกลับมายังโลกมนุษย์ ณ ใกล้เคียงประตูเมืองสังกัสสนคร ท้าวสักกเทวราช พร้อมด้วยเทพบริวาร นับจำนวนไม่ถ้วนก็ตามเสด็จส่งทางบันไดสวรรค์จนถึงชั้นพิภพ พระพุทธเจ้าทรง

แสดงอิทธิฤทธิ์บันดาลให้โลกทั้ง 3 โลก คือ เทวโลก มนุษยโลก และสัตว์นรก มองเห็นกันหมด เรียกว่า "วันพระเจ้าเปิดโลก" แล้วทรงแสดงธรรมเทศนาโปรดสัตว์ในโลทั้ง 3 ทำให้มีผู้บรรลุมรรคผลนิพพานนับไม่ถ้วน วันรุ่งขึ้น เป็นวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ประชาชนผู้เลื่อมใสศรัทธามั่นคงในพระพุทธศาสนา ก็พากันมาใส่บาตรพระสงฆ์มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุข การตักบาตรครั้งนี้มิได้นัดหมายกันไว้ต่างคนต่างก็มาด้วยศรัทธา จึงมีคนมากมายอย่างมหาศาลชนิดที่ไม่ได้ครั้งใดจะเสมอเหมือน คนมากถึงเข้าไม่ถึงพระ จึงเอาข้าวของตนห่อหรือปั้นเป็นก้อนใส่บาตรพระ ด้วยเหตุนี้ต่อมาภายหลังจึงนิยมทำข้าวต้มลูกโยนใส่บาตรพระในวันตักบาตรเทโวจนเป็นประเพณีต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

สำหรับอำเภอพิปูน

การตักบาตรเทโว กระทำในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ณ บริเวณเชิงบันไดนาคเจ็ดเศียรเชิงเขาพระ โดยทางสภาวัฒนธรรมได้อาราธนาพระสงฆ์จากวัดต่าง ๆ ในอำเภอพิปูน มาชุมนุมกันโดยได้นิมนต์พระสงฆ์ลงจากบันไดนาคเจ็ดเศียรเดินเป็นแถวลงมายังแถวของประชาชนที่อยู่ข้างล่าง เพื่อทำการถวายข้าวบิณฑบาต เสร็จจากนั้น ก็จะถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ เป็นอันเสร็จ

นายสมบุรณ์ ศิริรักษ์ เรียบเรียง

www.phipun.com

ศูนย์สารสนเทศอำเภอพิปูน

ที่ว่าการอำเภอพิปูน อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช 80270
โทร. 0-754-99014,0-7549-9140,0-7549-9028,0-7537-2287,07-
2797591

นายสมบูรณ์ ศิริรักษ์ ผู้ดูแลระบบ

webmaster:somboon@hipun.com

meechai@hipun.com

siam@hipun.com

update 20 september,2547